

SÜG-Press

16. september 2014

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 428

KOLMAPÄEVAST REEDENI

K 17.09	14.00 Juhtkonna koosolek 15.00 Tehnikanõukogu koosolek 16.00 Nõukoja koosolek
N 18.09	16.00 Gümnaasiumi mällumängu I voor 18.00 11. klasside lastevanemate kool
R 19.09	Koostöö kaitseliiduga. 1.- 4. kl. poiste õpitoad 16.00 7.B klassiõhtu 19.00 Jukude pidu
L 20.09	
P 21.09	
E 22.09	Looduse nädal 10.45 Klassivanemate koosolekud 14.00 Direktsiooni koosolek
T 23.09	13.45 MK Taimeseadade konkurss 16.00 Õpilasesinduse koosolek 18.00 12. klasside lastevanemate kool
K 24.09	Euroopa keelte päeva tähistamine 15.00 Ainekomisjonide esimeeste koosolek 11.00 Lasteaedade päev
N 25.09	Euroopa keelte päeva tähistamine
R 26.09	Teadlaste ÖÖ Koostöö kaitseliiduga. 1.-4. kl. tüdrukute õpitoad

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

K 17.09	Anne Teigamägi. Ravimtaimed 3
N 18.09	Direktsiooni info
R 19.09	Mia Rand. KiVa uus aasta
E 22.09	Viljar Aro
T 23.09	Alli Kallaste, Christina Köster. Molest koolis
K 24.09	Anne Teigamägi. Ravimtaimed 4
N 25.09	Direktsiooni info
R 26.09	Merle Pii. Koduloo uurimisest

DIREKTSIOON TÄNAB

Merle Pii – väikeste kodulooüriajate väga hea juhendamise eest.

NOPPEID KÜMNENDIKE

KOOLIMÕTETEST

Psühholoogiainnustus sai uutele kümnendikele ajurünnaku meetodit õpetatud. Teatavasti koosneb see kahest osast. Esimeses toimub ideede genereerimine ja järgida on vaja nelja põhireeglit:

- ei kriitikale;
- mida rohkem, seda uhkem;
- mida metsikum, seda parem;
- sa võid ratsutada ka võõral hobusel.

Teises osas tegeldakse ideede selekteerimisega, aga selleni me ei jõudnud.

Allolevas on kirjas tekkinud mõtted kolmes teemas.

Mis on koolis head?

Lõunasöök ja tasuta hommikupuder, kõiksugu üritused, palju sporti, tasuta haridus, intellekti areng, sotsialiseerumine, edaspidi kasulikud tutvused, uued vaatenurgad, õpetajatega arutlemine aktuaalsetel teemadel, rahvusvahelised projektid, valikained, vabad tunnid, huviringid, klassireisid, kena ja soe koolimaja, koolivorm, käitumisõpetus, tasuta wifi, õpilaskodu, kindel päevaplaan, tunnustuse saamine, ...

Mida kaotada koolisüsteemist?

Nägude järgi hindamine, kõikide hindamine ühe mõõdupuu järgi, hinded, telefonid, pikad koolipäevad, varased tundide algused, tasulised saiad puhvetis, tasuline koolitoit, kodused ülesanded, tihe õppeprogramm, kõvad toolid, karm tunnikord, õpetajate monoloogid, õpetajate otsene sõim, suuremahulised kontrollitööd, tunnid – asendada hobidega, ...

Milline on tulevikukool?

Palju elektroonikat, robotõpetajad, hologrammid, uued õppeained, ajamasina kasutamine, palju praktilist tööd, mugavad toolid, ebatraditsioonilised tunnid, suurem toiduvalik, moderne sisustus, korralik konditsioneer, lift üles välja, puhketuba, ...

Kui hea lugeja sai innustust, võib ise edasi mõelda, sest...

Külvad mõtte, lõikad teo.

Külvad teo, lõikad harjumuse.
Külvad harjumuse, lõikad iseloomu.
Külvad iseloomu, lõikad saatuse.

Ja mõtted võiksid mõnikord olla ka raamidest väljas... Rutiinist välja – nii kõlas meie kooli üks aasta-eesmärke mõni aasta tagasi. Üks lugu sellest...

Klassis toimus tund seitsmest maailmaimest. Õpetaja palus, et iga õpilane kirjutaks paberile, mis tema arvates võiksid olla seitse maailmaimet. Ühe tüdruku kirjapandu oli järgmine: „Seitse maailmaimet minu jaoks on: nägemine, kuulmine, liikumine, kompimine, tundmine, naer, armastus.“

Viljar Aro, koolijuht

Teadlaste ÖÖ Saaremaa Ühisgümnaasiumis 26. septembril

Üle-euroopalist Teadlaste ÖÖ Festivali (TÖF) korraldab Eestis juba üheksandat aastat. Tegemist on kobariitusega, milles osalevad suurte teadusastuteste Tallinnas ja Tartus lisaks ka teaduse populariseerijad maakondades. Alates 2010. aastast toimub Teadlaste ÖÖ ka Saaremaal ja selle korraldajaks on Saaremaa Ühisgümnaasium. Teadusürituste korraldamise ja teaduse populariseerimise eest sai Saaremaa Ühisgümnaasium 2013. aastal märgi „Riiklikult tunnustatud teaduse populariseerija 2013“.

Selleaastase Teadlaste ÖÖ läbivaks teemaks on meditsiin ja tervis terve inimese seisukohast. TÖF algab 21. septembril ja Teadlaste ÖÖ toimub 26. septembril 2014. Saaremaa Ühisgümnaasiumis saab Teadlaste ÖÖ-l liikuda läbi looduslike meetodite parema tervise ja uute avastuste juurde!

Juba on avatud SÜGi I korruse vitriinides kivimite näitus.

21. septembril on avatud ravimtaimede näitus I korrusel ja ruumis 141

25. september on kivipäev.

Kell 11.00 TÜ teadur geoloog Igor Tuuling kõneleb kõigile 9. klassi õpilastele kivimitest SÜGi aulas.

Kell **14.00** TÜ teadur geoloog Igor Tuuling õpituba õpetajatele kivimite määramisest ruumis 141

26. september

Kell 11, 12, 13 ja 14 AHHA teaduskeskuse töötoad „Ahhaa, anatoomia“ ruumis 141 (1.-6. klasside õpilastele)

Kell 11 õpituba „Lisained karastusjookides“ ruumis 220.

Kell 12 toitumisspetsialist Angela Ling „Terves kehas tervislik toit“ ruumis 138 gümnaasiumiealistele.

Kell 13 teadlane Renata Sõukandi loeng „Saaremaa ravimtaimed ja nendega seotud rahvatarkus“ aulas, sihtgrupp gümnaasiumiealised ja vanemad.

Kell 14 teadlane Renata Sõukandi õpituba „Saaremaa ravimtaimed ja nendega seotud rahvatarkus“ ruumis 220.

Kell 15 teadusteatrit etendus ruumis 320 põhikooliealistele.

Kell 15 õpituba „Keemiavaba kreem ja selle mõju tervisele“ ruumis 222 gümnaasiumiealistele ja vanematele.

Kell 16 õpituba „Kodus keedetav seep ja selle mõju nahale“ ruum 222 gümnaasiumiealistele ja vanematele.

Kell 18 teaduskohvik, kus etnofarmatseut ja raamatu „Eesti looduslikud toidutaimed“ autor Renata Sõukand vestleb kõigi huvilistega ravimtaimemaailmast ruumis 141. Maitsta ja testida saab erinevaid taimeteesid.

Kõik tegevused on tasuta!

Kõigile nimetatud üritustele soovime osalejaid eelregistreerida kas meilitsi anne.teigamagi@syg.edu.ee või telefonil 45 26 731 (K-R)

Teadlaste ÖÖ toimumist Saaremaa Ühisgümnaasiumis toetavad SA AHHA, Hasartmängumaksu Nõukogu, Eesti Teadusagentuur ja Saaremaa Ühisgümnaasium.

Anne Teigamägi, Saaremaa Ühisgümnaasiumi keskkonnahariduskeskus

SÜGi XV SÜGISJOOKS

EESMÄRK:

Populariseerida jooksmist kooliõpilaste hulgas.

LÄBIVIIMISE AEG JA KOHT:

Võistluse korraldavad Saaremaa Valdade Spordiliit ja Saaremaa Ühisgümnaasium 30.09.2014.a.Kuressaare Tervisepargis.

OSAVÕTJAD:

Osalevad Saare maakonna üldhariduskoolide 1-12. klasside õpilased.

VÕISTLUSTE PROGRAMM:

- 1. - 4. kl P;T 1km - Kuressaare Tervisepark
- 5. - 7. kl P;T 2km - Kuressaare Tervisepark
- 8. - 9. kl P 4km - Kuressaare Tervisepark
- 8. - 9. kl T 2km - Kuressaare Tervisepark
- 10. - 12. kl T 4km - Kuressaare Tervisepark
- 10. - 12. kl P 7,3 km. Start Kuressaare Tervisepark – Roomasaare jahisadam - Kuressaare Tervisepark

REGISTREERIMINE:

Jooksukaarte saab vajadusel veel täita Kuressaare Tervisepargi stardipaigas alates kella 13.30.

AUTASUSTAMINE:

Iga vanuseastme kolme paremat poissi ja tüdrukut autasustatakse diplomi ja medaliga. 7,3 km distantsi I -III kohta medali ja diplomiga.

AJAKAVA

14.00 - 1. kl T	15.20 - 5 - 6. kl T
14.10 - 1. kl P	15.30 - 5.-6. kl P
14.20 - 2. kl T	15.40 - 7. kl P
14.30 - 2. kl P	15.50 - 8.-9. kl P
14.40 - 3. kl T	15.55 - 7.-9. kl T
14.50 - 3. kl P	16.20 - 10.-12. kl T
15.00 - 4. kl T	16.25 - 10.-12. kl P
15.10 - 4. kl P	

Arvestust peetakse järgmistes vanuseklassides I kl. P, T; II kl. P, T; III kl. P, T; IV kl. P, T; V-VI kl. P, T; 7-9kl. T; 7-kl. P; 8-9kl. P; 10-12 kl. P, T.

Vanuseklass 7- 9kl. saavad võistelda 1998.a.

(need, kes õpivad põhikoolis) ja hiljem sündinud.

NB ! Info tel. 5278205 Enn Laanemäe

Enn Laanemäe, kehalise kasvatusõpetaja

RAVIMTAIMEDE TUTVUSTUS

HARILIK ANGERVAKS

Angervaks on meetriörgune kreemikate õisikutega suvine niidutaim, mis lõhnab tugevasti mee järele. Temaga sarnase õisikuga on poole lühema varrega angerpist, millel ei ole nii magusat lõhna ja mida ravimtaimeks ei kasutata.

Angervaksa õitest eraldati 1835. aastal esmakordselt salitsüülhapet (aspiriini), selle sisalduse tõttu on angervaks palavikku alandav

ja põletikuvastane taim. Aspiriinile tundlikud inimesed peaksid selle taime tarbimist vältima. Palavikku alandava ravimina kasutatakse eelkõige angervaksa ürti (taime ülemine õisikuga osa) ja sellest valmistatakse teed ja siirupit. Liigesepõletiku ja reumavalude leevendamiseks kasutatakse alkoholitõmmist. Angervaksavõsud ja kevadised noored lehed on söödavad ja üldtugevdava toimega.

Angervaks

SAIALILL

Saialille kasvatatakse aedades peamiselt ilutaimena, õitseb suvisel ajal kaua - juunist kuni oktoobrini ja õisikud on erinevates kollastes toonides. Lisaks silmailule on tegemist ka väärtusliku ravimtaimega, mida erilisel hinnatakse tema tugeva põletikuvastase toime tõttu. Saialildest saab valmistada lihtsate meetoditega salvi, õlitõmmist, tinktuuri (alkoholi tõmmis) ja ka hari likku vesitõmmist ehk teed. Alkoholis ja rasvades lahustuvad paremini oranžides õisikutel olevad toimeained, mis parandavad haavu, on tugevalt põletikuvastased ja ravivad nahahaigusi, kasutatakse neid kompressideks haavadele, paisetele ja verevalumitele. Vees lahustuvad

toimeainete mõju õie värvusest ei sõltu ja saialille teel on nii põletikuvastane kui ka sapinõrlistust suurendav toime, ka mõjub ta hästi maokrampide, maksahaiguste, igemepõletike, angiini, maohädade ja kurguvalu korral. Saialille põletikuvastased omadused on loodusravis kõrgelt hinnatud, tegemist on meie aegade ühe väärtuslikuma ravimtaimiga, mille toime on ka teaduslikult kinnitatud ja seetõttu on ka apteekides palju saialille sisaldusega loodus-tooteid. Ka kodustes tingimustes on võimalik eelnimetatud ravimeid ise valmistada, selleks annavad juhiseid erinevad ravimtaimeraamatud.

Saialill

Anne Teigamägi

VÄIKESED KODULOOUURIJAD

Juba 4. aastat korraldab Paide Ühisgümnaasium koostöös Eesti Lugemisühinguga 1.-6. klassi kodu-uurimistöõde võistlust. 13. septembril oli Vargamäel mõõdunud õppeaastal osalenute tänuüritus.

Saaremaalt võtsid üritusest osa Aste PK, Vanalinna PK, Kuressaare gümnaasium ja Saaremaa ühisgümnaasium. Kohale oli tulnud üle 90 lapse, lisaks nende juhendajad 23 koolist. Ürituse juhatasid sisse Paide ÜG 7. klassi õpilased minietendusega A. H. Tammsaarest (on ju Vargamäe Tammsaare sünnikodu!), avasõnad

ütlesid Paide ÜG direktor ning muuseumi juhataja.

Seejärel jagati kohaletulnud komide järgi töörühmadesse. Gruppidesse jaotatuna tutvuti giidide juhatusel muuseumiga, meisterdati töötoa võtmehoidjat ning tehti käepäraste vahenditega muusikat. Pärast kosutavat lõunaainet jätkus programm ametlikuma osaga. Kuulati erinevaid ettekandeid koostatud uurimistöödest. Saaremaalt olid esitluse ette valmistanud meie kooli õpilased Mariliis Albert, Jolana Kaljurand ja Joonas Prii.

Lõpuks jõudis kätte autasustamise aeg. Kokku oli töid laekunud 86. Töid hinnatakse kahes vanuserühmas (1.-3. kl ja 4.-6. kl) ning individuaal- ja rühmatöö kategoorias. Esikolmikus on kõik võidutööd, neid järjekorda ei panda. Saaremaalt saavutas nooremas vanuserühmas rühmatööna võidutöö nimetuse Vanalinna kooli 3.A (juhendaja Kadi Tänav), vanemas vanuseastmes napsasid kaks rühmatöö võitu KG 6.C (juhendaja Raina Tiidovee) ja SÜG 5.A ja 5.B segarühm (juhendaja Merle Prii). Õigluse huvides olgu öeldud, et sellest sügisest on kõik klassi võrra vanemad.

Selle aasta teemaks kuulutati välja „Käbi ei kuku kannust kaugele“.

Sügav kummardus suure vaeva nägijatele: Devon Lopp, Joonas Prii, Mariliis Albert, Jolana Kaljurand, Triinu Eliise Pöld, Artur ja Karl Kübarsepp, Vootele Mets ning nende vanemad.

Jolana: Mul jäi täna meelde see, et kohtunikele meeldisid väga meie tööd ja nad tahtsid, et me jälle osaleks. Minu arust oli see väga vahva päev.

Mariliis: Täna oli väga tore päev. Kohtunikele meeldisid meie tööd. Oli vahva vaadata ringi Tammsaare sünnikodus.

Joonas: Oli põnev. Päev oli pikk ja väsitav.

Merle Prii, emakeeleõpetaja

